

MARIJAMPOLĖS PROFESINIO RENGIMO CENTRO ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Etikos kodekse skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriuos įsipareigoja taikyti visi mokytojai ir darbuotojai.
2. Etikos kodeksas skiriamas tam, kad padėtų Marijampolės profesinio rengimo centro (toliau – Centras) mokytojams ir darbuotojams suprasti etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime, bei padėtų jas spręsti.
3. Etikos kodeksas papildo mokytojų ir darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos Švietimo įstatyme, Centro nuostatuose, vidaus tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose teisės aktuose.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Mokytojų ir darbuotojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgsys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas.

Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas, atlikdamas savo pareigas, vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

Viešieji visuomenės (valstybės) interesai – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių bei motyvacijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

III. ETIKOS KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Etikos kodekso paskirtis – nubrėžti tolerancijos ribas Centro narių tarpusavio santykiuose, išryškinti mokytojų, darbuotojų etikos požiūriu vengtiną elgesį.

5. Esamiems ir naujai priimamiems į Centrą darbuotojams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę.

6. Formuoti pedagogų ir darbuotojų suvokimą, jog etika būtina bet kurioje veikloje, ji svarbi didinant visuomenės pasitikėjimą Centro veikla.

7. Padėti Centro pedagogams ir darbuotojams vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus.

8. Vienas svarbiausių tikslų – neetiško elgesio prevencija.

IV. PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

9. Mokytojai, profesijos mokytojai ir kiti darbuotojai įsipareigoja aktyviai palaikyti Centro siekius, garbingai jį atstovauti, etiškai elgtis tiek Centre, tiek už jo ribų, tinkamai reprezentuoti Centro vardą Lietuvoje ir užsienyje.

10. Objektyviai, remiantis kompetencija, vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiskai patariant ir padedant vieni kitiems.

11. Laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareigines instrukcijose numatytas funkcijas.

12. Siekti aukštesnės kompetencijos darbe, domėtis savo srities mokslo naujovėmis.

13. Puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos institucijomis (Centro taryba, pedagogų ir vadovų taryba, mokinių taryba ir kitomis).

14. Vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškiems kitai nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų atstovams.

15. Suprasti, jog pedagogo, darbuotojo etiką pažeidžia:

15.1. mokinių arba kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar sportinėje veikloje;

15.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, darbuotojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

15.3. pedagogo ar darbuotojo nepagarbus atsiliepiamas apie nedalyvaujančio kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes;

15.4. kai pavišinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, kompetencija, asmeniniai reikalai ir asmeninės savybės, elgesys, gyvenimo būdas, apranga) tiek su mokiniais, tiek su kitais asmenimis;

15.5. pedagogo nepagarbus, familiarus ar per daug laisvas elgesys su mokiniu, mokinio asmeninių savybių, šeimos aptarimas ar pavišinimas asmenims, tiesiogiai nesusijusiems su jų ugdymu, problemos sprendimu;

15.6. šokiruojanti (gilioi iškirptės, mini sijos), blaškanti mokinių dėmesį (netvarkinga, laisvalaikio, sportinė (išskyrus kūno kultūros mokytojus)) apranga, vilkima per pamokas;

15.7. alkoholinių gėrimų ir narkotinių medžiagų vartojimas Centre ir jo teritorijoje.

16. Suteikiant pedagoginį vardą, apdovanojimą, kolegos veiklos pripažinimą turi būti remiamasi tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendentų savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu motyvu.

17. Pedagogų ir kitų darbuotojų santykiuose tiesos sakymas, viešumas, tiesos gynimas, draugiškumas ir geranoriškumas yra vieni svarbiausių Centro bendruomenės nario etikos principų.

18. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.

19. Suprasti, jog pedagogo, darbuotojo laisvei prieštarauja:

19.1. nepakantumas kitokiai mokinių ar kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;

19.2. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;

19.3. pedagogų, darbuotojų ir mokinių tėvų išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas.

20. Tausoti ir atsakingai naudoti Centro turtą, materialines vertybes, taupiai naudoti valstybės, rėmėjų lėšas, vykdamas įstaigos tikslus, uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus. Šią nuostatą pažeidžia:

20.1. Centro materialinių bei finansinių išteklių naudojimas politinei veiklai, privačiam verslui ar asmeninių poreikių tenkinimui;

20.2. piktnaudžiavimas Centro ištekliais vykdamas projektus;

20.3. Centro nuosavybės niokojimas dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo.

21. Atsakingiems darbuotojams (vadovaujantis suteiktomis funkcijomis, atsakomybe, viešumu) teisingai nagrinėti Centro bendruomenės narių prašymus, skundus, pareiškimus, neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, priimant nešališkus sprendimus, nesinaudoti tarnybine padėtimi.

22. Skatinti kolegišką keitimąsi kūrybinėmis idėjomis, geranoriškumą, vadovaujantis gerąja darbo patirtimi, plėtoti tarpinstitucinius, tarptautinius ryšius.

23. Kiekvienas pedagogas ir darbuotojas turi be baimės, tačiau korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, siekdamas pagerinti bendruomenėje profesinės etikos klimata.

24. Kiekvienas Centro bendruomenės narys turi prisiimti dalį atsakomybės už sklandų Centro darbą, savo veikloje turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.

25. Gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

V. DARBO ETIKA

26. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, pedagogai ir darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems. Kontroliuoti ir slopinti tokius savo asmeninius bruožus kaip nervingumas, nesusivaldymas, emocinis pasikarščiavimas ir pan.

27. Pedagogas privalo nešiurkščiai, neįžeidžiančiai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą mokinių nesąžiningumui, elgesio normų pažeidimo faktams kaip plagijavimas, nusirašinėjimas, falsifikavimas, pažymių rezultatų klastojimas. Mokinio žinių bei įgūdžių vertinimas turi būti teisingas, sąžiningas, suderintas su mokomo dalyko tikslais, priklausantis nuo žinių kokybės.

28. Tiesioginių ar netiesioginių dovanų, paslaugų, tiesiogiai nesusijusių su mokymo programa, reikalavimas arba priėmimas iš mokinių tėvų vertinamas kaip neetiškas poelgis.

29. Primygtinai nereikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš mokinių, nesieti tokio pobūdžio informacijos su žinių įvertinimu.

30. Pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jų aptarinėjimas su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos mokiniui arba numatomos žalos kitiems).

31. Neleistina naudoti privataus pobūdžio informacijos apie mokinį be jo tėvų sutikimo kaip mokymo ar tyrimo medžiagą.

32. Neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.

VI. ETIKOS KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

33. Būtina Etikos kodekso priėmimo sąlyga – aptarimas Centro taryboje, kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.

34. Priimtas Etikos kodeksas talpinamas Centro internetinėje svetainėje.

35. Kiekvienas Centro darbuotojas privalo vadovautis šiomis nuostatomis.

36. Personalo vadovas, gavęs raštą, kad darbuotojas yra pažeidęs šias nuostatas, turi informuoti Centro direktorių, kuris patikrina gautą informaciją ir priima sprendimą dėl tarnybinio patikrinimo inicijavimo.

37. Jeigu Centro darbuotojas nesilaiko Etikos kodekso nuostatų, bet kuris darbuotojas turi teisę apskųsti jį direktoriui ar padalinio vadovui, kurie turi apsvarstyti skundą ir nuspręsti ar reikia pradėti tarnybinį patikrinimą.

38. Su šiuo Etikos kodeksu, personalo darbuotojas pasirašytinai supažindina visus dirbančius ir naujai priimamus darbuotojus.

39. Kodekso kopijos įteikiamos Centro skyriams ir padaliniams pagal darbo veiklos rūšis.

SUDERINTA

Marijampolės profesinio rengimo centro
tarybos pirmininkė

.....
Jolanta Barauskaitė

2013-.....